

EU-PRISER FOR ØKOLOGI

Generel indledning

En stigning i den økologiske produktion bidrager væsentligt til at reducere brugen af kemiske gødningsstoffer, pesticider og antimikrobielle stoffer og har en gunstig indvirkning på klimaet, miljøet, biodiversiteten og dyrevelfærden. Økologisk produktion har dermed en vigtig funktion med hensyn til at nå målene i den europæiske grønne pagt, fra jord til bord-strategien og biodiversitetsstrategien. Derfor har Kommissionen fastsat et mål om, at 25 % af EU's landbrugsarealer skal dyrkes økologisk senest i 2030, og at økologisk akvakultur ligeledes skal styrkes markant.

Til støtte for dette mål vedtog Kommissionen i marts 2021 en handlingsplan for udviklingen af økologisk produktion¹. Ifølge handlingsplanen skal den økologiske produktion stimuleres gennem forbrugernes voksende efterspørgsel efter økologiske produkter. Det kræver bl.a., at offentlighedens bevidsthed om den økologiske produktions egenskaber og fordele øges. Derfor har Kommissionen indført en række årlige priser for at anerkende topkvalitet i den økologiske værdikæde. Disse priser uddeles for anden gang i 2023.

Se [vinderne og finalisterne](#) af priserne for økologi i 2022.

Der er planlagt syv kategorier af priser med otte individuelle priser:

- Kategori 1: Bedste kvindelige økologiske landbruger og bedste mandlige økologiske landbruger²
- Kategori 2: Bedste økologiske region
- Kategori 3: Bedste økologiske by
- Kategori 4: Bedste økologiske økodistrikt
- Kategori 5: Bedste SMV'er, der forarbejder økologiske fødevarer³
- Kategori 6: Bedste detailhandel med økologiske fødevarer
- Kategori 7: Bedste økologiske restaurant/restaurationsvirksomhed⁴.

Disse priser omfatter ingen pengepræmie og vil blive uddelt ca. den 23. september, som er EU-dag for økologi.

Præsentation af priserne

- **Kategori 1:** Prisen "**Bedste økologiske landbruger**" tildeles en landbruger (**én kvinde og én mand**), der har udviklet et fremragende, nytænkende, bæredygtigt og inspirerende projekt med en reel merværdi for produktionen og forbruget af økologiske produkter.

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale udvalg og Regionsudvalget om en handlingsplan for udviklingen af økologisk produktion: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/ALL/?uri=CELEX%3A52021DC0141>.

² Herunder både landbaseret landbrug og akvakultur.

³ Herunder SMV'er, der forarbejder økologiske akvakulturprodukter.

⁴ Restaurant (selvstændig restaurant eller restaurant på et hotel) og/eller restaurationsvirksomhed (cateringvirksomhed eller kantine).

- **Kategori 2:** Prisen "**Bedste økologiske region**" tildeles en region, der har udviklet et fremragende, nytænkende, bæredygtigt og inspirerende projekt med en reel merværdi for produktionen og forbruget af økologiske produkter.
- **Kategori 3:** Prisen "**Bedste økologiske by**" tildeles en by, der har udviklet et fremragende, nytænkende, bæredygtigt og inspirerende projekt med en reel merværdi for produktionen og forbruget af økologiske produkter.
- **Kategori 4:** Prisen "**Bedste økologiske økodistrikt**" tildeles et "**økodistrikt**", der har udviklet et fremragende, nytænkende, bæredygtigt og inspirerende projekt med en reel merværdi for produktionen og forbruget af økologiske produkter.
- **Kategori 5:** Prisen "**Bedste SMV'er, der forarbejder økologiske fødevarer**" tildeles en SMV, der forarbejder økologiske produkter, og som har udviklet et fremragende, nytænkende, bæredygtigt og inspirerende projekt med en reel merværdi for produktionen og forbruget af økologiske produkter.
- **Kategori 6:** Prisen "**Bedste detailhandel med økologiske fødevarer**" tildeles en SMV-fødevaredetailhandler, der sælger økologiske produkter, og som har udviklet et fremragende, nytænkende, bæredygtigt og inspirerende projekt med en reel merværdi for produktionen og forbruget af økologiske produkter.
- **Kategori 7:** Prisen "**Bedste økologiske restaurant/restaurationsvirksomhed**" tildeles en SMV-restaurant (en selvstændig restaurant eller en restaurant på et hotel) og/eller en SMV-restaurationsvirksomhed (cateringvirksomhed eller kantine), som udbyder certificerede økologiske produkter på sit menukort, og som har udviklet et fremragende, nytænkende, bæredygtigt og inspirerende projekt med en reel merværdi for produktionen og forbruget af økologiske produkter.

Kriterier for at kunne komme i betragtning og tildelingskriterier

1. Ansøgninger om EU-priserne for økologi skal opfylde følgende kriterier for at kunne komme i betragtning:

a) Besøg følgende websted, hvis du er interesseret i en af priserne:

https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-action-plan/eu-organic-awards_da

På dette websted er der link til onlineansøgningsformularerne for hver pris. Ansøgninger skal indsendes **senest den 14. maj 2023 kl. 23:59:59 CEST**.

b) Ansøgninger skal indgives på et af EU's officielle sprog.

c) Ansøgerne skal være juridiske eller fysiske personer, der er etableret eller har bopæl i et af de 27 EU-medlemslande.

d) Det indsendte projekt skal være EU-baseret og tydeligt henvise til **én** af de syv tildelingskategorier/otte priser. Det samme projekt kan ikke indsendes for flere tildelingskategorier/priser. Hver ansøger må kun ansøge om **én pris**. Der må højst indgives én ansøgning pr. pris.

e) Vinderne af 2022-udgaven må ikke ansøge på ny i 2023-udgaven. 2022-udgavens øvrige finalister må ansøge på ny i 2023-udgaven.

f) Projektet skal enten allerede være gennemført fuldt ud eller være i en tilstrækkelig moden tilstand til, at juryen kan vurdere det (dvs. at den fysiske gennemførelse bør være tilstrækkeligt fremskreden til at påvise, at målene er nået).

g) Specifikke kriterier for at kunne komme i betragtning for hver priskategori:

- **Bedste kvindelige økologiske landbruger og bedste mandlige økologiske landbruger:** Certificeret i henhold til forordning (EU) 2018/848⁵.
- **Bedste økologiske region:** Ingen specifikke kriterier for at kunne komme i betragtning.
- **Bedste økologiske by:** Ingen specifikke kriterier for at kunne komme i betragtning; hvis byen driver et eller flere økologiske landbrug eller lagre, skal der forelægges dokumentation for, de er økologiske certificerede. Denne dokumentation skal bestå i et gyldigt certifikat på indgivelsestidspunktet.
- **Bedste økologiske "økodistrikt":** Et "økodistrikt" defineres som et geografisk område, hvor landbrugere, offentligheden, aktører i turistbranchen, sammenslutninger og offentlige myndigheder indgår en aftale om bæredygtig forvaltning af lokale ressourcer med udgangspunkt i økologiske principper og praksisser.
- **Bedste SMV'er, der forarbejder økologiske fødevarer:** En virksomhed, som er certificeret i henhold til forordning (EU) 2018/848, som har 100 % økologisk produktion, og som opfylder definitionen af en SMV⁶ (en virksomhed, der har under 250 medarbejdere og har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR eller en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR). Kooperativer kan betragtes som virksomheder. "Forarbejdning" skal forstås som defineret i forordning (EF) nr. 852/2004⁷.
- **Bedste detailhandel med økologiske fødevarer:** En virksomhed, som er certificeret i henhold til forordning (EU) 2018/848, som sælger 100 % certificerede økologiske produkter (undtagen nonfoodprodukter eller fødevarer, der ikke kan skaffes som økologiske), og som opfylder definitionen af en SMV⁸ (en virksomhed, der har under 250 medarbejdere og har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR eller en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR). Kooperativer kan betragtes som virksomheder.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 af 30. maj 2018 om økologisk produktion og mærkning af økologiske produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 834/2007 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32018R0848>).

⁶ Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/da/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=da>).

⁷ Artikel 2, litra m), n) og o), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 852/2004 af 29. april 2004 om fødevarer indeholder følgende definitioner:

- m) "*forarbejdning*": enhver handling, der sikrer en væsentlig ændring af det oprindelige produkt, bl.a. ved varmebehandling, røgning, saltning, modning, tørring, marinering, ekstraktion, ekstrudering eller en kombination af disse processer
- n) "*uforarbejdede produkter*": fødevarer, der ikke er blevet forarbejdet, og omfatter produkter, der f.eks. er blevet adskilt, parteret, kløvet, udskåret, udbenet, hakket, afhudet, flået, formalet, opskåret, rensat, afpudset, afskallet, pillet, knust, kølet, frosset, dybfrosset eller optøet
- o) "*forarbejdede produkter*": fødevarer, der fremkommer ved forarbejdning af uforarbejdede produkter. Disse produkter kan indeholde stoffer, der er nødvendige for fremstillingen eller for at give produkterne særlige egenskaber.

⁸ Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/da/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=da>).

- **Bedste økologiske restaurant/restaurationsvirksomhed:** En virksomhed, som har 100 % certificerede økologiske produkter på menuen, hvis dette er muligt, og som opfylder definitionen af en SMV⁹ (en virksomhed, der har under 250 medarbejdere og har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR eller en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR). Kooperativer kan betragtes som virksomheder.

2. Alle godkendte ansøgninger vil blive vurderet af juryen for EU-priserne for økologi ud fra følgende tværgående tildelingskriterier:

- **Topkvalitet:** Prismodtageren skal have udviklet et fremragende initiativ, der skaber en reel merværdi for den økologiske produktion. Projektet skal have opnået reelle resultater og virkninger i forhold til dets oprindelige mål. Projekterne skal dokumentere deres indvirkning på det pågældende område og territorium og vise resultater i forhold til deres oprindeligt fastsatte mål og målsætninger.
- **Projektets nytænkende karakter i den valgte priskategori:** Projekterne må ikke være "business as usual", men forventes at demonstrere nye tilgange, nye organisationsmetoder eller udvikling af nye (eller væsentligt) bedre resultater for økologiske produkter. Kriterierne for vurderingen af den nytænkende karakter for hver kategori forklares nærmere i de relevante afsnit.
- **Projektets bæredygtighedssøjler (miljømæssige, sociale og økonomiske):** Projekterne skal demonstrere, at de er bæredygtige og har en fremtid som et selvstændigt initiativ eller projekt med en udførlig beskrivelse af, hvordan projektet er i overensstemmelse med de enkelte bæredygtighedssøjler i 3 forskellige underafsnit.
- **Mulighed for at overføre projektet til andre steder i EU og kopiere det:** Projektet skal repræsentere god praksis i en bredere (EU-) sammenhæng og skal kunne fungere som inspiration for andre. Projektets mål og resultater skal desuden formidles på en god og overbevisende måde.

Ansøgerne vil blive stillet vejledende spørgsmål, der vedrører de fire principper for økologisk landbrugsproduktion og bæredygtighedssøjlerne, og de vil skulle udarbejde et projektrésumé. Disse spørgsmål vil hjælpe ansøgerne med at strukturere deres svar bedre og hjælpe juryen med at indhente flere oplysninger om ansøgerne.

⁹ Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/da/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=da>).